
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פשעי סייבר - 61109

תאריך עדכון אחרון 23-10-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר תמר ברנבלום

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: tamar.berenblum@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי ד' בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

לאורך ההיסטוריה האנושית לוו הפיתוחים הטכנולוגיים השונים בניצולם ע"י עולם הפשע. האינטרנט והשימוש בו מאפשרים פריצת גבולות של זמן ומרחב כפי שהם מוכרים לנו ומעוגנים בחקיקה ובפיקוח הפורמאלי ע"י מוסדות המדינה. מכיוון שכך נוצרת אשליה של אנונימיות, ביטחון והיעדר פיקוח התורמת לביטויים של אלימות ופשיעה.

קורס זה יבחן את גילויי הפשיעה והסטייה ברשת תוך מתן דגש לגורם האנושי - התוקפים והקורבנות. יתר על כן, מכיוון שהעיסוק בפשיעה ובסטייה כרוך באופן הדוק בשאלת ההתמודדות עם תופעות אלו ובאופני הפיקוח והתגובה החברתית ביחס אליהן, נעסוק גם ברגולציה ובפיקוח החברתי של פשעי סייבר ומחשב.

מטרות הקורס:

במישור התיאורטי נדון ברלוונטיות של תיאוריות קרימינולוגיות הקיימות ונבחן את הרלוונטיות שלהן ביחס לפשעי סייבר ומחשב. במישור היישומי נדון בהתפתחותן של פרקטיקות לפיקוח חברתי ולרגולציה של פשיעה וסטייה במרחב הסייבר. במישור המתודולוגי נעסוק באתגרים לבניית מערכי מחקר קרימינולוגיים בתחום הסייבר

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להפגין ידע בנוגע לתיאוריות קרימינולוגיות ואופן יישומן ביחס לפשעי מחשב וסייבר.

להפגין ידע ביחס לפשעי סייבר ולדרכים לפיקוח ורגולציה שלהם.

לעצב מערכי מחקר בתחום פשעי המחשב באופן ביקורתי.

דרישות נוכחות (%):

מלאה

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. האינטרנט כזירה חברתית וכזירה למחקר קרימינולוגי

2. פשיעה וסטייה באינטרנט

3. קורבנות פשעי מחשב וסייבר

4. מע' אכיפת החוק והאינטרנט - רגולציה, חקיקה ומשפט, משטרה

5. מחקר פשעי סייבר - סוגיות מתודולוגיות

חומר חובה לקריאה:

מבוא

דרור י. (2011) ההבניה החברתית של טכנולוגיה: על הדרך שבה ערכים, חוק ואכיפה מוטמעים בטכנולוגיה, בתוך: אלקין קורן נ. ובירנהק מ. (2011) רשת משפטית: משפט וטכנולוגיה מידע, ת"א: אוניברסיטת ת"א. 79-116.

פשיעה וסטייה באינטרנט - הגדרות

Brown S. (2006). *The criminology of hybrids: Rethinking crime and law in techno social networks*, *Theoretical Criminology*, 10(2): 223-244.

Grabosky P. (2001). *Virtual criminality: old wine in new bottles? Social and Legal Studies*, 10(2): 243-249.

Grabosky P. (2014). *The Evolution of Cybercrime, 2004- 2014. RegNet Working Paper, No. 58, Regulatory Institutions Network.*

Yar M. (2005). *The Novelty of "Cybercrime": an assessment in light of routine activity theory. European Journal of Criminology*, 2: 407-427.

פשיעה וסטייה באינטרנט - פשעים כלכליים

Herley C. (2012), "Why do nigerian scammers say they are from nigeria?" *WEIS*, 1-14.

Tom Buchanan & Monica T. Whitty (2014) *The online dating romance scam: causes and consequences of victimhood, Psychology, Crime & Law*, 20:3, 261-283

פשיעה וסטייה באינטרנט -אלימות

Strikwerda L. (2015). *Present and Future Instances of Virtual Rape in Light of Three Categories of Legal Philosophical Theories on Rape, Philos. Technol.* (2015) 28:491-510

קורבנות פשעי מחשב וסייבר

Bossler, A., & Holt, T.J. (2010). *The effect of self-control on victimization in the cyberworld. Journal of criminal Justice*, 38: 227-236.

Shalhoub-Kevorkian, N., & Berenblum, T. (2010). *Panoptical web: internet and victimization of women, International Review of Victimology* 17: 69-95.

נגבי ע. (תשע"ג). המרשתת, מיזוגיניה וחופש הביטוי, משפט וממשל, כרך טו, עמודים 1-42.

Henson, B., Reyns, B. W., & Fisher, B. S. (2013). Fear of crime online? Examining the effect of risk, previous victimization, and exposure on fear of online interpersonal victimization. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 29(4), 475-497.

מע' אכיפת החוק והאינטרנט - פיקוח חברתי ורגולציה

Brignat T. (2002). The new Panopticon: the internet viewed as a structure of social control". *Theory and Science*, 3(1): 1-13.

Barzilai-Nahon K. (2008). "toward a Theory of Network gatekeeping: A Framework for Exploring Information Control", *Journal of the American Information Science and Technology*, 59(9): 1-20.

Goldsmith, J., & Wu, T. (2008). *Who controls the internet? Illusions of a borderless world*. New York: Oxford University Press.

DeNardis, L. (2014). Controlling internet resources. In L. DeNardis (Ed.), *The global war for internet governance* (pp. 33-62). CT: Yale university press.

Take, I. (2012). Regulating the Internet infrastructure: A comparative appraisal of the legitimacy of ICANN, ITU, and the WSIS. *Regulation & Governance*, 6, 499-523
doi:10.1111/j.1748-5991.2012.01151.x

מע' אכיפת החוק והאינטרנט - פיקוח בלתי פורמאלי
מקרה הבוחן של ביוש ברשת

Huey, L., Nhan, J. and Broll, R. (2012), 'Uppity Civilians' and 'Cyber-Vigilantes': The Role of the General Public in Policing Cyber-Crime, *Criminology & Criminal Justice*, 13: 81-97

מע' אכיפת החוק והאינטרנט - חקיקה ומשפט

Chawki M. (2005). "A critical look at the regulation of cybercrime: a comparative analysis with suggestion for legal policy", *The ICFAI journal of Cyberlaw*, IV (4): 1-56.

Lessig, L. (2006). *Code: Version 2*, Ney-York: Basic Books.

McQuade III, Samuel C. 2006. *Understanding and Managing Cybercrime* chapter 8.

Michael N. Schmitt and Liis Vihul, "The Nature of International Law Cyber Norms", in Anna-Maria Osula and Henry Roigas (eds.), *International Cyber Norms*, CCDCOE, 2016

, "על המטאפורות בדיני המחשבים והאינטרנט", *שערי משפט*, כרך ד' (2), עמודים 359-396.

מע' אכיפת החוק והאינטרנט - משטרה

Walker D., Brock D., and Stuart T.R. (2006). *Faceless-Oriented Policing: Traditional*

- Policing Theories Are Not Adequate in a Cyber World. The Police Journal, 79: 169-176.*
- Wall S.D. (2007). Policing cybercrimes: situating the public police in networks of security within cyberspace. Police Practice and Research: An International Journal, 8(2): 183-205.*
- Schneider, C., & Trottier, D. (2011). The 2011 Vancouver riot and the role of Facebook in crowds-sourced policing. CB Studies, 175: 57-72.*
 פשעי מחשב - מניעה מצבית והרתעה
- Maimon D., M. Alper, B.Sobesto and M.Cukier. (2014). Restrictive Deterrent Effects of a Warning Banner in an Attacked Computer System. Criminology 52(1): 33-59*
- Maimon, D., Wilson, T., Ren, W., & Berenblum, T., (2015). On The Relevance of Spatial and Temporal Dimensions in Assessing Computer Susceptibility to System Trespassing Incidents, British Journal of Criminology.*
- מחקר פשעי סייבר - סוגיות מתודולוגיות
- Bhutta, Christine Brickman. 2012. "Not by the Book: Facebook as a Sampling Frame." Sociological Methods and Research.*
- Cook, Colleen, Fred Heath, and Russel L. Thompson. 2000"A meta-analysis of response rates in web-or internet-based surveys." Educational and psychological measurement 60: 821-836.*
- Siang, Sanyin. 1999. Researching Ethically with Human Subjects in Cyberspace. Professional Ethics Report 4*
- Tcherni, Maria., Andrew Davies, Giza Lopesand and Alan Lizotte. 2015. "The Dark Figure of Online Property Crime: Is Cyberspace Hiding a Crime Wave?" Justice Quarterly*

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
 מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 10 %
 הגשת עבודה 0 %
 הגשת תרגילים 10 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

המרצה שומרת לה את הזכות לעדכן את רשימת הקריאה